

Lovforslagets §§ 1—3 (se Tillæg C. Sp. 1925) samt dets Overgang til tredje Behandling

vedtoges uden Afstemning.

Endvidere foretog man:

Anden Behandling af Forslag til Lov om Bemyndigelse for Ministeren for offentlige Arbejder til Foretagelse af visse Ekspropriationer.

(Første Behandling findes i Tidenden Sp. 1593).

Der var ikke stillet Ændringsforslag.

Lovforslagets Paragraffer og Spørgsmaalet om dets Overgang til tredje Behandling sættes til Forhandling under eet.

Ingen bad om Ordet.

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets Overgang til tredje Behandling

vedtoges uden Afstemning

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Rigsdagsbeslutning i Anledning af en under 3. November f. A. i Riga afsluttet Handels- og Skibsfartstraktat mellem Danmark og Letland med dertil hørende Slutprotokol.

(Forslaget til Rigsdagsbeslutning findes i Tillæg A. Sp. 1963).

Forslaget til Rigsdagsbeslutning sættes til Forhandling.

Udenrigsministeren (Moltke): Den Handels- og Skibsfartstraktat med Letland med dertil hørende Slutprotokol, til hvilken jeg har den Ære i Dag at søge dette høje Tings Samtykke, er den første egentlige Traktat, der af Danmark er afsluttet med de af de tidligere russiske Østersøprovinser opstaaede nye Statsdannelse, og ved Traktaten skabes det første retlige Grundlag for Danmarks Handels- og Skibsfartsforbindelse med Letland.

Allerede da Republikken Letland i 1921 blev anerkendt de jure af Danmark, blev der saavel fra dansk som fra lettisk Side udtalt Ønske om, at Handelsforbindelsen mellem de to Lande maatte blive reguleret

ved en Mestbegunstigelsesoverenskomst. Man foreslog derfor i sin Tid den lettiske Regering at træffe en midlertidig Handelsaftale ved Noteveksling, saaledes som det allerede var sket med Estland og Litauen, og Meningen var da den, at den paagældende midlertidige Aftale — saa snart Forholdene maatte tillade det — skulde afløses af en endelig Handelstraktat. Den lettiske Regering erklærede sig imidlertid, som Følge af en af Seimen truffen Beslutning, ude af Stand til at afslutte midlertidige Aftaler ved Noteveksling, men meddelte, at den var rede til at forhandle om en endelig Handels- og Skibsfartstraktat paa Basis af et ret detailleret Udkast, som samtidig blev tilstillet den danske Regering.

Da Udenrigsministeriet maatte anse det for rigtigst, at der skabtes en retlig Basis for Handels- og Skibsfartsforbindelsen mellem de to Lande og for Danmarks Arbejde i Letland, besluttede man at forelægge Spørgsmaalet for Traktatkommissionen, som efter en indgaaende Undersøgelse af Letlands økonomiske Forhold, dets Handels- og Traktatpolitik samt danske Interesser i Letland henstillede til Udenrigsministeriet, at der søgtes afsluttet en Traktat med Letland paa Basis af et af Kommissionen udarbejdet Modforslag. Paa dette Tidspunkt havde flere Stater, deriblandt England, afsluttet Traktat med Letland, og andre førte Forhandlinger derom. Det af Traktatkommissionen udarbejdede Modforslag ændrede det lettiske Traktatudkast paa flere Punkter, dels redaktionelt og dels reelt, og kom til at ligge til Grund for de sidste Aar i Riga stedfundne Forhandlinger og det Resultat, man deraf naaede til den 3. November.

Den foreliggende Traktat indeholder de i Handelstraktater sædvanlige Bestemmelser, og den er, ligesom Danmarks øvrige Traktater, i alt væsentligt baseret paa Mestbegunstigelsesprincippet. Dette Princip finder saaledes Anvendelse paa Ind- og Udførselen i Almindelighed, Tolden, de indenlandske Afgifter, Transitten, Statsborgernes Næringsvirksomhed, Selskabers Beskatning og Emigrationstrafikken, medens der er fastsat Nationalbehandling med Hensyn til Skibsfart, Jernbanetransport samt Beskatning af fysiske Personer. De to Lande tilsikrer derhos de respektive Statsborgere fri Adgang til Domstolene og Fritagelse for Militærtjeneste samt ekstraordinære Byrder.

Som det vil fremgaa af Traktatens Art. XXXV, omfatter den ikke Grønlands Terri-